

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnej veci proti obžalovanému **I. T.**, pre trestný čin podvodu § 250 ods.1, ods. 5 Tr. zák. v znení zákona č. 253/2001 Z. z. na verejnom zasadnutí konanom 22. septembra 2011 v Bratislave o odvolaniach obžalovaného **I. T.**, krajského prokurátora a poškodeného **L.L.**, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 21. marca 2011, sp. zn. 21 T 1/2003, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 256 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 odvolania obžalovaného **I. T.**, krajského prokurátora a poškodeného **L.L.**, **s a z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 21. marca 2011, sp. zn. 21 T 1/2003, uznal obžalovaného **I. T.** za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení zákona č. 253/2001 Z. z. na tom skutkovom základe, že

dňa 20. augusta 2001 v **T.** ako spoločník a konateľ obchodnej spoločnosti **L.L.**, v rozpore s čl. 3.1. Dodávateľsko – odberateľskej zmluvy zo dňa 13. decembra 2000 medzi spoločnosťou **L.**, a **M.M.M.**, a v rozpore so spoločenskou zmluvou zo dňa 21. júla 1999 bez predchádzajúceho rozhodnutia valného zhromaždenia a súhlasu väčšinového spoločníka **L. M.** postúpil pohľadávku spoločnosti **L.**, voči bonitnej spoločnosti **M.M.M.**, vo výške 4 073 244,57 Sk, ktorú tvorili neuhradené faktúry č. 2001/104 zo dňa 29. júna 2001, č. 2001/110 zo dňa 24. júla 2001, č. 2001/108 zo dňa 11. júla 2001, č. 2001/109 zo dňa 24. júla 2001, č. 2001/106 zo dňa 11. júla 2001, tretej osobe za 1 % sumy, napriek tomu, že nevykonal žiadne opatrenia smerujúce k vymoženiu pohľadávky a následne dňa 19. septembra 2001 predal svoj obchodný podiel v spoločnosti **L.L.**, zostávajúcim spoločníkom, ktorých o predaji pohľadávky neinformoval, a preto vedel, že k vysporiadaniu

jeho obchodného podielu došlo bez odpredanej pohľadávky, čím spoločnosti L.L., spôsobil škodu vo výške 4 073.244,57 Sk.

Za to ho odsúdil podľa § 250 ods. 5 s použitím § 40 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, ktorého výkon podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky. Zároveň podľa § 229 ods. 1 Tr. por. poškodeného L., v zastúpení JUDr. R. O., s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej len prokurátor) v neprospech obžalovaného I. T. čo do výroku o treste, obžalovaný I. T. čo do výroku o vine a treste a poškodený L.L. (aktuálne sídlo obchodnej spoločnosti L.L.), čo do výroku o náhrade škody.

Prokurátor podaným odvolaním napadol výrok o treste z dôvodu, že krajský súd pri ukladaní trestu odňatia slobody obžalovanému I. T. použil mimoriadne zmiernovacie ustanovenie podľa § 40 ods. 1 Tr. zák., na podklade ktorého znížil trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, i keď pre takýto postup neboli splnené zákonom požadované podmienky, či už vo vzťahu k okolnostiam prípadu alebo pomerom obžalovaného I. T.. Podľa názoru prokurátora za pomery páchatel'a odôvodňujúce zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby nemožno považovať ani skutočnosť, že **od spáchania skutku uplynul značný čas.**

Z tohto dôvodu sa prokurátor podaným odvolaním domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 258 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por. (správne malo byť aj podľa ods. 2 § 258) zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste (správne malo byť aj o spôsobe jeho výkonu) a podľa § 259 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol tak, že by obžalovanému uložil podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. trest odňatia slobody v dolnej polovici zákonom stanovenej trestnej sadzby, pričom pre výkon tohto trestu odňatia slobody by ho podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. zaradil do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.

Obžalovaný v odôvodnení odvolania podaného prostredníctvom svojho obhajcu v podstate v plnom rozsahu zopakoval svoju obhajobnú argumentáciu prednesenú

v predchádzajúcich štádiách trestného konania založenú na týchto tvrdeniach a námietkach vo vzťahu k skutkovému a právnemu stavu veci:

- podstata tejto kauzy spočíva v obchodnom konflikte a spore dvoch podnikateľských skupín, a to na jednej strane obžalovaného I. T. a na druhej strane skupiny, do ktorej patria L. M., E. H., L. P. a L. R.;
- krajský súd podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam posudzovanej veci uveril všetkému, čo uviedli svedkovia patriaci do vyššie uvedenej podnikateľskej skupiny a naopak neuveril skupine piatich svedkov vyvracajúcich vinu obžalovaného I. T.;
- krajský súd sa v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom nevyrovnal s právnym aspektom neplatnosti spoločenskej zmluvy v časti týkajúcej sa výsadného postavenia L. M. a v časti týkajúcej sa povinnosti obžalovaného mať schválený prevod pohľadávky od valného zhromaždenia;
- podľa tvrdenia obžalovaného I. T. dodávateľská zmluva je falšovaná a nehodnoverný dôkaz;
- rovnako podľa tvrdenia obžalovaného I. T. aj v prípade pravosti dodávateľskej zmluvy je sporná vedomosť obžalovaného o jej existencii, navyše nemožnosť postúpiť pohľadávku tretej osobe by mala nevyhnutne vplyv minimálne na právnu kvalifikáciu stíhaného skutku, nakoľko by išlo nanajvýš o pokus podvodu, a nie o podvod samotný;
- napadnutý rozsudok vykazuje deficit presvedčivosti aj v zdôvodnení naplnenia všetkých znakov trestného činu podvodu, pokiaľ ide o neoprávnené obohatenie páchatel'a alebo iného, o uvedenie niekoho do omylu alebo využitie niečieho omylu a najmä pokiaľ ide o vznik škody.

Z týchto dôvodov sa obžalovaný I. T. podaným odvolaním domáhal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok a trestné stíhanie proti nemu zastavil, alternatívne aby vec vrátil krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžalovaný I. T. na verejnom zasadnutí modifikoval svoje odvolanie v tom zmysle, aby vzhľadom na existenciu pochybností v otázke vzniku škody, uvedenia do omylu a existencie subjektu, ktorý bol uvedený v omyl, bol spod obžaloby oslobodený, nakoľko v danom prípade ide o obchodnoprávny vzťah. Alternatívne navrhol, aby po zrušení napadnutého rozsudku bola vec vrátená prokurátorovi na došetrenie za účelom znaleckého dokazovania v otázke vzniku škody a jej výšky a výsluchu ďalších svedkov.

Poškodený L.L., podaným odvolaním čo do výroku o náhrade škody sa domáhal priznania nároku na náhradu škody v takom rozsahu, ako bol riadne a včas uplatnený na hlavnom pojednávaní dňa 5. decembra 2005 a písomným podaním z 10. novembra 2008.

Podľa § 254 ods.1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len Tr. por.) ak nezametne odvolací súd odvolanie podľa § 253, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolania proti rozsudku krajského súdu podali procesné strany na to oprávnené, proti výrokom, proti ktorým odvolanie podať mohli, urobili tak v lehote ustanovenej v zákone, pričom odvolania podané prokurátorom, obžalovaným I. T. a poškodeným L.L., nie sú dôvodné.

V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky už v predchádzajúcich uzneseniach z 26. februára 2008, sp. zn. 2 To 11/2006, a najmä zo 16. septembra 2010, sp. zn. 5 To 2/2010, vyslovil závery, podľa ktorých sa nestotožnil s hodnotením dôkazov zo strany krajského súdu, ktorý obžalovaného I. T. podľa § 226 písm. b/ Tr. por. dvakrát spod obžaloby pre žalovaný skutok oslobodil, keďže krajský súd vykonané dôkazy hodnotil jednostranne a nie vo vzájomných súvislostiach s ostatne vykonanými dôkazmi.

Krajský súd dvakrát výrok o nevine obžalovaného I. T. založil len na tvrdení, že tento nevedel o uzavretí Dodávateľsko-odberateľskej zmluvy č. 1 z 13. decembra 2000 medzi odberateľom M.M., a dodávateľom L.L., a rovnako tak na tvrdení, že obžalovaný I. T. nekonal v rozpore so spoločenskou zmluvou o založení obchodnej spoločnosti. L. z 21. júla 1999 a jej dodatku č. 1 z 30. januára 2001, v rámci ktorého sa stal jediným konateľom spoločnosti.

Vyššie naznačené závery krajského súdu podľa zistenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky boli predčasné a nepresvedčivé, nakoľko vychádzali výlučne z obhajobných tvrdení obžalovaného I. T. a nezohľadňovali ďalšie vo veci vykonané dôkazy, ktoré obhajobné tvrdenie obžalovaného nepotvrzovali, ba priam naopak ich vylučovali.

Z vykonaných dôkazov bolo totiž nesporné, že medzi spoločnosťami L., a M.M., došlo k uzavretiu Dodávateľsko-odberateľskej zmluvy z 13. decembra 2000, týkajúcej sa dodávky drevenej guľatiny, špecifikovanej (vrátane ceny) v článkoch I. a II. tejto zmluvy. Podľa článku III. tejto zmluvy (bod 3.1) sa zmluvné strany dohodli, že „akékoľvek pohľadávky, ktoré vzniknú z plnenia tejto zmluvy nemožno postúpiť tretej osobe (firme alebo spoločnosti) a započítavať ich možno iba s výslovným súhlasom oboch zmluvných strán“.

Obžalovaný I. T. sa o. i. obhajoval tým, že vôbec nevedel o existencii predmetnej Dodávateľsko-odberateľskej zmluvy z 13. decembra 2000, túto mal vidieť až po začatí trestného stíhania.

Krajský súd tomuto obhajobnému tvrdeniu obžalovaného uveril napriek tomu, že viaceré dôkazy ho priamo vylučovali. Odhliadnuc od výpovede svedkyne Mgr. E. H. o tom, že obžalovaný o tejto zmluve bol informovaný, ktorú skutočnosť potvrdil aj svedok L. M., v rámci hodnotenia hodnovernosti obhajoby obžalovaného nebolo možné prehliadnuť, že podľa výpovedi svedka JUDr. J. O. (právnika, ktorý postúpenie pohľadávky zabezpečoval, o čom nikto doteraz nevzniesol pochybnosti), už začiatkom augusta 2001 ho obžalovaný mal navštíviť s požiadavkou o právnu pomoc pri predaji pohľadávky, týkajúcej sa predmetného obchodného prípadu (zmluvu o právnej pomoci uzavreli 8. augusta 2001).

Pritom faktúry okrem iného vystavené aj 24. júla 2001 (110/2001 a 109/2001) boli splatné až 7. augusta 2001 a obžalovaný I. T. napriek tomu, že išlo o pohľadávky voči spoločnosti, ktorá si dovtedy bez akýchkoľvek problémov plnila svoje záväzky, tieto postúpil za 1 % ich hodnoty tretej osobe bez tohto, aby vykonal nejaké opatrenie smerujúce k vymoženiu tejto pohľadávky a neuplatnil ani žiadne sankcie za nedodržanie lehoty splatnosti.

Tvrdenie obžalovaného I. T., že tak konal po predchádzajúcej dohode s ostatnými spoločníkmi, nemalo oporu vo vykonaných dôkazoch a navyše nemalo ani žiadnu logiku, keďže obžalovaný I. T. už v tom čase mal úmysel odpredať svoj obchodný podiel (so svedkyňou M. H. si v auguste 2001 založil obchodnú spoločnosť A.), pričom vyplatenie jeho obchodného podielu v obchodnej spoločnosti L., po mimoriadnom valnom zhromaždení 19. septembra 2001 sa vykonalo bez započítania tejto pohľadávky v celkovej výške 4 073 244,57 Sk.

Navyše podľa výpovede svedkyne M. H. účtovné doklady za odpredaj pohľadávky a ani za poskytnutie právnej pomoci za jej odpredaj v účtovníctve tejto obchodnej spoločnosti nenašla, pričom obžalovaný I. T. tieto odmietol predložiť a urobil tak až na druhú výzvu právnikovi obchodnej spoločnosti.

Nepresvedčivo potom vyznievali tvrdenia svedkyne M. H. o tom, že k takému súhlasu na odpredaj pohľadávky zo strany ostatných spoločníkov došlo, že dodávateľsko-odberateľskú zmluvu z 13. decembra 2001 nikdy nevidela a že vyššie uvedené pokladničné doklady do účtovníctva založila, zvlášť keď tieto jej tvrdenia z hlavného pojednávania boli v zrejmom rozpore s jej tvrdeniami z prípravného konania.

Krajský súd rovnako nechal celkom bez povšimnutia (so zreteľom na ostatné vo veci vykonané dôkazy), že JUDr. J. O. tvrdil, že sa „oboznámil s prostredím a majetkovými prevodmi, spoločnosť M.M., nebudila v ňom dôveru a bonitnosť“, preto vyhovel požiadavke obžalovaného I. T. a v konečnom dôsledku došlo k odpredaju pohľadávky za 1 % dlžnej ceny. Pritom z obsahu spisu vyplývalo, že spoločnosť M. svoju pohľadávku spoločnosti L., po ukončení súdnych sporov so subjektmi, ktorým bola táto pohľadávka protiprávne postúpená, bez problémov 6. a 7. novembra 2002 uhradila.

Napokon v tejto posudzovanej veci treba ešte pripomenúť, že podľa spoločenskej zmluvy z 21. júla 1999 pozmenenou dodatkom č.1 zo 6. februára 2001, je konanie konateľa menom spoločnosti L., obmedzené pri nakladaní s nehnuteľným a hnutelným majetkom bez predchádzajúceho rozhodnutia valného zhromaždenia, pričom podľa § 6 ods. 1 Obchodného zákonníka (keďže išlo o obchodnoprávny vzťah) sa obchodným majetkom pre účely tohto zákona rozumie súhrn majetkových hodnôt (vecí, **pohľadávok** a iných práv a peniazmi ocenených iných hodnôt), ktoré patria podnikateľovi a slúžia alebo sú určené na jeho podnikanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na uvedené na podklade odvolania prokurátora ostatný oslobodzujúci rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo 14. decembra 2009, sp. zn. 21 T 1/2003, podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušil a podľa § 259 ods. 1 Tr. por. vrátil vec tomuto krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Krajský súd v Trenčíne po doplnení dokazovania v naznačenom smere a po opätovnom vyhodnotení dôkazov každý jednotlivito i v ich súhrne vychádzajúc z právnych názorov vyššie uvedených rozhodol vo veci rozsudkom z 21. marca 2011, sp. zn. 21 T 1/2003, tak, že uznal obžalovaného I. T. za vinného z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v znení zákona č. 253/2001 Z. z. na vyššie uvedenom skutkovom základe.

Treba hneď úvodom uviesť, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu, je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom **nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že sa predmetný skutok stal spôsobom popísaným vo výroku napadnutého rozsudku, že ho spáchal obžalovaný I. T. a že z jeho konania nastal tam uvedený následok.**

Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní obsahu vyšetrovacieho a súdneho spisu dospel k záveru, že výrok o vine obžalovaného I. T. bol založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez akejkoľvek pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu toho skutkového deja, ktorý bol na základe týchto dôkazov ustálený.

Vzhľadom k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky v otázke skutkových zistení v prevažnej miere odkazuje na podrobne rozvedené dôvody rozsudku krajského súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolacie námietky obžalovaného I. T. vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a právnym záverom krajského súdu považoval preto za neopodstatnené.

Z vykonaných dôkazov bez akejkolvek pochybnosti vyplýva, že bývalý spoločník obchodnej spoločnosti L., obžalovaný I. T. sa rozhodol z tejto obchodnej spoločnosti odísť, pričom svoj odchod sa rozhodol „poistiť“ spôsobom, ktorý po stránke objektívnej naplnil znaky trestného činu podvodu. Obžalovaný I. T. totiž už začiatkom augusta 2001 mal navštíviť JUDr. J. O. (právnika, ktorý postúpenie pohľadávky zabezpečoval) s požiadavkou o právnu pomoc pri predaji pohľadávky, týkajúcej sa predmetného obchodného prípadu (zmluvu o právnej pomoci uzavreli 8. augusta 2001).

Pritom faktúry okrem iného vystavené aj 24. júla 2001 (110/2001 a 109/2001) boli splatné až 7. augusta 2001 a obžalovaný I. T. napriek tomu, že išlo o pohľadávky voči spoločnosti, ktorá si dovtedy bez akýchkoľvek problémov plnila svoje záväzky, tieto postúpil za 1 % ich hodnoty tretej osobe bez tohto, aby vykonal nejaké opatrenie smerujúce k vymoženiu tejto pohľadávky a neuplatnil ani žiadne sankcie za nedodržanie lehoty splatnosti.

Pritom ako vyplýva z dôkazov obžalovaný I. T. 10. augusta 2001 oznámil, že z obchodnej spoločnosti L., vystupuje, pričom už 8. augusta 2001 s rovnakým predmetom podnikania založil obchodnú spoločnosť A., a to spoločne so svedkyňou M. H..

Podstatnou na celej veci je však tá skutočnosť, že k vyplateniu jeho obchodného podielu v obchodnej spoločnosti L., po mimoriadnom valnom zhromaždení 19. septembra 2001 došlo bez započítania tejto pohľadávky v celkovej výške 4 073 244,57 Sk, keďže obžalovaný I. T. postúpenie tejto pohľadávky pred spoločníkmi zamlčal.

Treba iba dodať, že vykonanými dôkazmi neboli potvrdené tvrdenia obžalovaného I. T. ani o jeho nevedomosti o existencii dodávateľsko – odberateľskej zmluvy z 13. decembra 2000 a ani o súhlase ostatných spoločníkov s postúpením vyššie uvedenej pohľadávky v zmysle spoločenskej zmluvy z 21. júla 1999 pozmenenou dodatkom č.1 zo 6. februára 2001, ktoré okolnosti pre právne posúdenie konania obžalovaného I. T. navyše nie sú ani rozhodujúce.

Pokiaľ ide o právne posúdenie tejto trestnej veci rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že konanie obžalovaného I. T. po stránke subjektívnej i objektívnej naplnilo znaky trestného činu podvodu podľa § 250 ods.1, ods. 5 Tr. zák.

Obžalovaný I. T. **predstieraním (ľst'ou)**, že ide o nedobytnú pohľadávku, túto **previedol na iný subjekt a týmto konaním spôsobil škodu** obchodnej spoločnosť L., pričom následne z tejto obchodnej spoločnosti vystúpil bez započítania tejto pohľadávky, keďže túto **podstatnú skutočnosť** pred ostatnými spoločníkmi zamlčal.

Zákonný znak **obohatenie iného** je naplnený i obohatením bližšie neurčenej osoby alebo skupiny osôb, pretože pod pojmom iného je nutné rozumieť len osobu alebo osoby odlišné od páchatel'a. Zo zákonného znaku obohatiť iného v ustanovení postihujúcim podvodné konanie totiž nevyplýva, že by sa úmysel obvineného musel vzťahovať na konkrétne určenú osobu, pretože tento znak je naplnený aj u bližšie nešpecifikovanej osoby.

Podstatné skutočnosti zamlčí ten páchatel', ktorý neuvedie pri svojom podvodnom konaní akékoľvek skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce alebo zásadné pre rozhodnutie poškodeného, teda také skutočnosti, ktoré by viedli, pokiaľ by boli druhej strane známe, k tomu, že k plneniu (tzn. majetkovej dispozícii) zo strany poškodeného by nedošlo, alebo by síce došlo, **ale za podstatne menej výhodných podmienok pre tú stranu, ktorá tieto skutočnosti zamlčala.**

V posudzovanom prípade išlo o trestný čin dokonaný, pretože majetok obchodnej spoločnosti, ktorý predstavuje súhrn všetkých majetkových hodnôt, vrátane pohľadávok, sa týmto jeho konaním znížil o sumu 4 073 224,57 Sk (t. č. 135 206,95 eur), keďže obchodná spoločnosť L., stratila právo disponovať s touto pohľadávkou. Skutočnosť,

že neskôr bola táto pohľadávka poškodenej L., v plnom rozsahu uhradená zo strany dlžníka má vplyv len v otázke náhrady škody.

Konanie obžalovaného I. T. rovnako nie je možné právne posúdiť len ako trestný čin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 255 Tr. zák., keďže uvedené ustanovenie sa vzťahuje len na osoby, ktorým bolo zverené opatrovanie alebo spravovanie cudzieho majetku, pričom u týchto osôb nie je možné urobiť záver, že by vo svojej funkcii **obohatili seba alebo iného**, ale sa zistí len spôsobenie škody na opatrovanom či spravovanom cudzom majetku. Uvedené ustanovenie je však subsidiárne len k ustanoveniu o trestnom čine sprenevery podľa § 248 Tr. zák.

Čo sa týka výroku o treste a spôsobe jeho výkonu, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa rovnako stotožnil s krajským súdom, pokiaľ tento vzhľadom na dĺžku konania v tejto trestnej veci použil mimoriadne zmierňovacie ustanovenie podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. vzhľadom na okolnosti prípadu a s použitím tohto ustanovenia uložil obžalovanému I. T. trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 2 (dva) roky.

Rovnako v tomto prípade odvolacie námietky prokurátora Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za neopodstatnené z týchto dôvodov:

Štát prostredníctvom orgánov k tomu určených rozhoduje o obvinených z trestných činov a zaisťuje prípadné potrestania páchatel'ov. Rozhodovanie o vine a treste v rámci trestného konania je nielen právom, ale predovšetkým povinnosťou týchto orgánov. Je celkom v rozpore so zmyslom čl. 6 Dohovoru, aby orgán činný v trestnom konaní, ktorý priet'ahy v konaní spôsobil, sa tejto svojej povinnosti zbavil bez toho, aby vyvinul iniciatívu k naplneniu účelu trestného konania, ktorým je práve rozhodnutie o otázke viny a trestu.

Účelom trestného konania je predovšetkým to, aby trestné činy boli náležite zistené a ich páchatelia podľa zákona spravodlivo potrestaní, pritom má pôsobiť na upevňovanie zákonnosti, na predchádzanie a zamedzovanie trestnej činnosti, na výchovu občanov v duchu dôsledného zachovávania zákonov a pravidiel občianskeho spolužitia i čestného plnenia povinností k štátu a spoločnosti (§ 1 ods.1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006).

Trestné konanie je potom ovládané základnými zásadami zaručujúcimi naplnenie vyššie uvedeného účelu trestného konania, ktoré sa uplatňujú nielen z pohľadu samotného obvineného, ale i z pohľadu práv a povinností ostatných subjektov a strán trestného konania. Predovšetkým s ohľadom na práva týchto ostatných subjektov, prípadne strán na trestnom konaní zúčastnených je akceptácia záveru o možnosti orgánu, ktorý priet'ahy v konaní sám spôsobil, zastaviť trestné stíhanie, celkom neprijateľná.

Týmto postupom by bola celkom nežiaducim spôsobom modifikovaná zásada oficiality, ktorá stanovuje, že každý orgán činný v trestnom konaní má povinnosť z vlastnej iniciatívy urobiť všetko pre naplnenie účelu trestného konania a zároveň by sa tak oslabovala funkcia trestného práva vo všeobecnom zmysle, predovšetkým funkcia ochranná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky navyše považuje za potrebné zdôrazniť, že čl. 6 ods.1 Dohovoru vôbec nestanovuje žiadnu výslovnú sankciu, ktorou by stíhal porušenie práva na spravodlivý proces, ktoré je v tomto článku zakotvené a pod ktorým je uvedený celý rad čiastkových práv a slobôd, ktorého súčasťou je i právo na rozhodnutie v primeranej lehote.

Primeranosť dĺžky konania je judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len Súd) posudzovaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu s prihliadnutím ku kritériám zakotveným v judikatúre Súdu, akými sú zložitosť prípadu, chovanie sťažovateľa a chovanie štátnych orgánov, poprípade čo je pre sťažovateľa v stávke. Súd v žiadnom zo svojich rozhodnutí nekonkretizoval „všeobecne záväznú“ dobu, ktorú by bolo možné za primeranú lehotu považovať.

Porušenie pravidla plynúceho z čl. 6 ods. 1 Dohovoru je sankcionované vyvodením zodpovednosti štátu voči obvinenému, kedy bolo v rozhodnutiach Súdu spravidla priznané sťažovateľovi spravodlivé zadosťučinenie vo forme peňažnej náhrady a konštatované porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Nápravu porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote vo forme zastavenia trestného stíhania Súd z čl. 6 Dohovoru v žiadnom prípade zo svojich rozhodnutí nevyvodil.

Naopak judikatúra Súdu je v tomto ohľade jednoznačná v tom smere, že zmiernenie trestu z dôvodu neprimeranosti dĺžky konania v zásade zbavuje jednotlivca jeho postavenia obete v zmysle článku 36 Dohovoru za predpokladu, že vnútroštátne orgány uznajú, či už výslovne alebo v podstate veci, že šlo o porušenie Dohovoru a uskutočnia nápravu.

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že **okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a môžu odôvodniť aplikáciu § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006** len za predpokladu, že použité zákonom stanovenej trestnej sadzby odňatia slobody by bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a že účel trestu možno dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania. Všetky tri podmienky sú ustanovené kumulatívne, a preto musia byť splnené zároveň.

Ustálená súdna prax slovenských súdov v súvislosti s aplikáciou ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák. zohľadňovala predovšetkým, ak nie výlučne, tie okolnosti prípadu, ktoré súviseli so skutkom ako takým a s jeho právnym posúdením, teda okolnosti, za ktorých bol spáchaný čin v zmysle § 3 ods. 4 Tr. zák., resp. rodinné a osobné pomery páchatel'a, ktoré existujú v čase rozhodovania o treste.

Vôbec alebo len ojedinele niektoré súdy pri ukladaní trestu zohľadňujú neprimeranú dĺžku konania v rámci posúdenia otázky, či uvedená skutočnosť je takou okolnosťou, ktorá odôvodňuje mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod zákonom stanovenú dolnú hranicu trestnej sadzby s použitím ustanovenia § 40 ods. 1 Tr. zák.

V posudzovanom prípade bolo obžalovanému I. T. vznesené obvinenie 20. mája 2002, pričom obžaloba bola podaná 25. marca 2003 na podklade vyšetrovacieho spisu, ktorý mal dva zväzky o počte cca 500 strán. Krajský súd vo veci nariadil termín neverejného zasadnutia až 7. októbra 2004, na ktorom zastavil trestné stíhanie proti obžalovanému I. T., teda po roku a pol od podania obžaloby. Po zrušení tohto uznesenia nadriadeným súdom na podklade sťažnosti prokurátora boli vo veci vyhlásené dva oslobodzujúce rozsudky, ktoré boli taktiež na podklade odvolania prokurátora odvolacím súdom zrušené, pričom napadnutý rozsudok, ktorým bol obžalovaný I. T. uznaný za vinného, bol vyhlásený až 21. marca 2011, teda osem rokov od podania obžaloby a takmer desať rokov od spáchania skutku.

V tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní výrazne a neprimerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach je takou okolnosťou prípadu, ktorá odôvodňuje pri ukladaní trestu použiť mimoriadne zmierňovacie ustanovenie podľa § 40 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (§ 39 ods. 1 Tr. zák.) a uloženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom s obmedzením uvedeným v ustanovení § 40 ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (§ 39 ods. 3 Tr. zák.).

Pokiaľ ide o výrok týkajúci sa riadne a včas uplatneného nároku na náhradu škody Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s procesným postupom krajského súdu založeným na závere, že dokazovanie o tomto nároku by presahovalo potreby trestného konania a podstatne by ho pretiahlo, z ktorého dôvodu odkázal poškodeného s nárokom na náhradu škody na konanie o veciach občianskoprávných.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolania prokurátora, obžalovaného I. T. a poškodeného L.L., podľa § 256 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. septembra 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Ivančíková